

Bedrijven en burgers lopen veel geld mis

EXPLOSIEVEN ONKOSTENVERGOEDING

Burgers en bedrijven die op hun erf onderzoek moeten laten verrichten naar oude explosieven in de grond, lopen daar collectief een onkostenvergoeding voor mis. Het gaat om fikse bedragen: van enkele duizenden euro's tot zelfs tonnen, die particulieren nu onnodig uit eigen zak betalen.

Van DAAN APPELS

Gemeenten declareren in veel gevallen namelijk alleen maar de kosten van hun eigen bodemonderzoeken bij het Rijk, blijkt uit onderzoek van De Gelderlander in gemeenten waar nog veel explosieven uit de Tweede Wereldoorlog in de grond kunnen zitten. Burgers en bedrijven die bijvoorbeeld bij een bouwproject de grond moeten laten naspeuren op explosieven, kunnen daar ook een vergoeding voor krijgen. De gemeente moet die kosten namens particulieren bij het rijk indienen, maar doet dat in veel gevallen niet. Uit onwetendheid, omdat de regeling niet duidelijk is, maar in sommige gevallen ook omdat de gemeente het te veel rompslomp vindt.

In totaal gaat het om miljoenen euro's die wel beschikbaar zijn voor bodemonderzoeken, maar niet geclaimd worden. Het rijk vergoedt 70 procent van het onderzoek als er door gemeenten, bedrijven en burgers gegraven wordt in de bodem. In 2015, 2016 en 2017 keerde de overheid in totaal 68,5 miljoen euro aan vergoedingen uit. Dat geld ging dus vooral naar gemeenten en niet naar particulieren.

Lingewaard, dat in een gebied ligt waar een groot risico is op achtergebleven explosieven, is zo'n gemeente die alleen de eigen kosten gedeclareerd heeft. Burgemeester Marianne Schuurmans van Lingewaard was in 2013 nauw betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe subsidie en volgens haar hebben gemeenten die burgers en bedrijven lieten meeprofiteren juist onterecht gebruik gemaakt van de onkostenvergoeding. „De regeling was oorspronkelijk alleen bedoeld voor gemeenten, niet voor derden.”

Dat is niet het oordeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dat in een reactie laat weten dat meeprofiteren wel gewoon mag. Het staat alleen nergens expliciet beschreven. Gemeenten als Tiel, Ede, Wageningen en Overbetuwe dienden afgelopen jaren wel declaraties in namens burgers en bedrijven, blijkt uit navraag. Nijmegen, Berg en Dal, Lingewaard, Arnhem, Doetinchem en Boxmeer deden dat niet. Grave, Mill en Cuijk ook niet, maar om een andere reden: ze vonden het mee laten profiteren van derden 'te veel administratieve rompslomp', laat een woordvoerder weten.

Frans Pas, eigenaar van het Wijchense explosievenopsporingsbedrijf ECG, schetst hoe groot bedragen zijn die bedrijven en burgers van verzakende gemeentes misliepen. Gemeenten laten volgens hem 'gratis geld' liggen. „In Muiden kreeg een bedrijf waar ik voor werkte via de gemeente Gooise Meren meer dan 2 miljoen euro vergoed. Dat project loopt nog steeds. In Lingewaard hebben we onderzoek gedaan voor iemand die een huis wilde bouwen en die was een paar duizend euro kwijt aan bodemonderzoek. Hij kreeg dus niks via de gemeente.”

REMY GRILLO (RECHTS) EN ZIJN VADER GIUSEPPE MET EEN GEVONDEN GRANAATHULS. FOTO GERARD BURGERS